

ТАҚРИЗИ

ба автореферати Саиднуриддинзода Аҳлиддин Саиднуриддин дар мавзӯи «Хусусиятҳои педагогии тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути таъриху кишваршиносӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ)

Диссертатсияи илмии Саиднуриддинзода Аҳлиддин Саиднуриддин аз ҷиҳати муҳтаво ва аҳамияти илмии ҳеш актуали буда, тадқиқоти ҷиддие дар тарбияи ватандӯстии хонандагон ба шумор меравад.

Аз автореферати диссертатсия баръало маълум мегардад, ки пажӯҳиши мавриди назар аз муқаддима, ду боб, хулоса, феҳристи сарчашмаҳои истифодашуда иборат аст.

Қисмати муқаддимаи диссертатсияи илми мувофиқи талаботи ин намуди корҳои илми таҳия гардида, дар он муаллиф аз муҳимияти интихоби мавзӯ, дараҷаи таҳқиқи мавзӯ, мақсаду вазифаҳои пажӯҳиш, бозёфтҳои илми, метод ва методологияи тадқиқоти илми, арзиши амалию назарии диссертатсия ва ҳамчунон, масъалаҳои меҳвари барои дифоъ маълумот додааст. Бояд зикр кард, ки тамоми қисматҳои муқаддимаи диссертатсия аз ҷиҳати масъалагузори ва муаррифии онҳо дар доираи талабот ба ин гуна корҳои илми таҳия гардида, мантиқан яқдигарро тақвият мебахшанд.

Ба ҳамин тартиб, автореферати диссертатсия мазмун ва муҳтавои кори анҷомдодаи муаллифро ба пурраги дар бар гирифта, тарзи нигариши он аз мустақилияти фикри, пажӯҳишҳои илми ва кушиши навгӯии муаллиф дарак медиҳад. Ҷанбаҳои илми, методологи, мантики ва имлоию услубии автореферат кави буда, ба талабот ҷавобгу мебошанд.

Дар муқаддимаи рисола сухан дар бораи мубрамияти мавзӯ, дараҷаи омӯзиши кор, мақсад ва вазифаҳои таҳқиқот, методи таҳқиқ, навгониҳои илми рисола, аҳамияти назариявии тадқиқот, моҳияти

амалии тадқиқот, асосҳои назариявӣ ва методологияи тадқиқот, нуктаҳои муҳими рисола, коркард ва татбиқи натиҷаҳои тадқиқот ва сохтори рисола меравад.

Боби якуми рисола “Асосҳои назариявии ҷараёни тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути таъриху кишваршиносӣ” унвон дошта, аз се фасл иборат мебошад. Дар ин боби мазкур мазмун ва хусусиятҳои тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути фанҳои таъриху кишваршиносӣ тадқиқ гардидааст, ки зимни муайян намудани меъёрҳои ватандӯстӣ ба назар гирифтани моҳият ва сохтори мафҳуми «ватандӯстӣ», ки шомили зиёди тадбирҳо мебошад, дорои аҳамияти хоса мебошад. Вобаста ба ин меъёрҳои маърифати ватандӯстиро унвонҷӯ мушахас намудааст ва дар асоси меъёрҳои маълум сатҳи маърифатнокии мактаббачагонро дар доираи панҷ дараҷа, яъне дараҷаи хеле баланд, дараҷаи баланд, дараҷаи миёна, дараҷаи паст ва дараҷаи хеле паст тасниф кардааст. Сатҳҳои ҷудокардашудаи маърифатнокии ватандӯстӣ, албатта, шартӣ мебошанд ва метавонанд тағйир ёбанд.

Боби дуюми рисола “Тадқиқоти озмоишӣ доир ба тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ тавассути таъриху кишваршиносӣ” ном дошта, дар меҳвари ин боб масъалаҳои тавсифи тадқиқи озмоиши тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути кишваршиносӣ, таҳлили натиҷаҳои тадқиқоти таҷрибавӣ оид ба тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ бо истифода аз усулҳои таърихи кишваршиносии тадқиқ ва баррасӣ шудаанд.

Натиҷаи коркарди корҳои назарсанҷӣ ва умуман корҳои озмоишӣ тариқи ҷадвалу диаграммаҳо мувофиқи мактабу минтақаҳо мушаххас бо усули омӯри дуруст ва нишонрас манзур шудааст.

Пас аз ҳар боби рисола бо хулосаҳои мушаххаси муаллиф ба охир расидаанд ва ин аз он гувоҳи медиҳад, ки проблемаҳои дар рисола матраҳгардида ҳалли худро пурра ёфтаанд. Дар хулосаи умумӣ бошад муҳаққиқ натиҷаҳои тадқиқоти худро ҷамъбаст кардааст, ки аз аҳамияти назарраси назарӣ ва амали холи нест.

Тамоми мақолаҳои нашрнамудаи муаллиф рисола мӯҳтавои рисолаҳо инъикос менамояд.

Тадқиқоти назариявӣ ва озмоиши доиркардашуда ба амали шудани ҳадафи рисола мусоидат намуда, фарзияи рисолаҳо дар бораи тавассути фаъолиятҳои фориғаздарсӣ тақвият бахшидани тарбияи ватандӯстӣ ва меҳанпарастӣ асоснок намуд.

Хулоса, диссертатсияи Саиднуриддинзода Аҳлиддин Саиднуриддин дар мавзӯи «Хусусиятҳои педагогии тарбияи ватандӯстии хонандагони синфҳои болоӣ тавассути таърихи кишваршиносӣ» саҳифаи тозае дар тарбияи ватандӯстии хонандагон шумор рафта, таълифоти мукамал ба шумор меравад ва муаллифи он сазовори номзади илми педагогика аз рӯи ихтисоси 13.00.01 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот (илмҳои педагогӣ) мебошад.

Доктори илмҳои педагогӣ,
профессори кафедраи
забоншиносӣ ва типологияи муқоисавӣ
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Рузиева Лола Толибовна

Маълумот барои тамос: 734003, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе,
ҳиёбони Рӯдакӣ, 17

Телефон: (+992) 945 8810 88

E-mail: akila.ru@mail.ru

Имзои Л.Т.Рузиева ро тасдиқ Мекунам

Сардори РК ва КМ ДМТ



Тавқиев Э.

28.08.24